

01-3136
08.05.2020
ПОЖАРЕВАЦ

ПЛАН ПРИМЕНЕ МЕРА НА СПРЕЧАВАЊУ ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ COVID-19 ИЗАЗВАНОМ ВИРУСОМ SARS-CoV-2

УВОД

Систем безбедности и здравља на раду заснован је на примени принципа превенције од повреда на раду, обољења или оштећења здравља запосленог који се спроводе пре почетка рада на радном месту и у радној околини. Овај принцип превенције промовисан је Директивама ЕУ и Законом о безбедности и здрављу на раду Републике Србије.

Предуслов за успешну примену и спровођење мера за безбедан и здрав рад на радном месту и у радној околини заснива се на свеобухватном утврђивању опасности и штетности које могу да узрокују повреде на раду - обољење или оштећење здравља запосленог.

Акт о процени ризика представља писани акт о обављеној анализи и процени опасности и штетности односно ризика од повреда или оштећења здравља. Он представља основни документ у области безбедности и здравља на раду којим послодавац сагледава укупно стање услова рада на сваком радном месту и у радној околини и утврђује мере и приоритете у циљу побољшавања услова рада и отклањања ризика и њихово свођење на најмању могућу меру.

На сваком радном месту послодавац има обавезу да се брине за безбедност и здравље радника и то у свим аспектима везаним за рад. Сврха процене ризика је да омогући послодавцу да преузме мере за безбедност и здравље радника. Ове мере укључују:

- спречавање професионалних опасности,
- информисање радника,
- обуку радника,
- организацију и спровођење потребних мера.

Иако сврха процене ризика укључује и спречавање професионалних опасности, што увек и мора бити циљ, често је тешко то спровести у пракси. Где није могуће сасвим уклонити опасност, треба је смањити и ставити под контролу.

Процена ризика се спроводи уз консултације и/или учествовање свих који се налазе на одређеном радном месту.

Процена ризика треба да помогне послодавцу да:

- препозна опасности на раду и процени ризике везане за те опасности како би се одредиле мере за заштиту здравља и безбедности запослених и других радника водећи рачуна при том о законским прописима;
- процени опасности како би се изабрала најприкладнија радна опрема, опремљеност радног места и организација рада;
- провери да ли су постојеће мере одговарајуће;
- предузме оне мере које су неопходне након спровођења процене ризика;
- се стара да превентивне мере које се примењују након спроведене процене ризика, доводе до побољшања безбедности радника и бољу заштиту њиховог здравља.

У сагласности са горе изложеним, процену ризика на раду треба поновити увек када се појави било каква промена која може утицати на повећање опасности.

1. Општи подаци о послодавцу

Пословно име (назив):	ЈКП "Водовод и канализација" Пожаревац
Регистарски/матични број:	07351682
ПИБ:	101971396
Седиште:	Пожаревац, Трг Радомира Вујовића 2
Директор:	Александар Димитријевић
Делатност:	Снабдевање паром и климатизација
Шифра претежне делатности:	3530

ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА МЕРЕ ЗАШТИТЕ

Перите руке око 20 секунди сапуном и топлом водом или користите гел за дезинфиковање

Кашљите и кијајте у папирне марамице

Уколико немате марамицу, користите рукав

Избегавајте додир очију, носа и усана неопраним рукама

Најбољи начин да се руке исправно оперу

Корак 1: Поквасите руке (шаке) текућом водом.

Корак 2: Употребите довољно сапуна да се прекрију мокре шаке.

Корак 3: Истрљајте све површине шака - укључујући делове на позадини, између прстију и испод ноктију - чинећи то најмање 20 секунди.

Корак 4: Темељно исперите текућом водом.

Корак 5: Осушите руке чистим убрусом/марамицом или пешкиром за једнократну употребу.

Шта да радите ако посумњате на нову CORONA ВИРУСНУ инфекцију?

Ако имате температуру, кашаљ и отежано дисање, потражите лекарску помоћ са првим симптомима болести како бисте смањили ризик од развоја тежих облика инфекције и сетите се да кажете свом лекару ако сте недавно путовали у вирусом угрожена подручја.

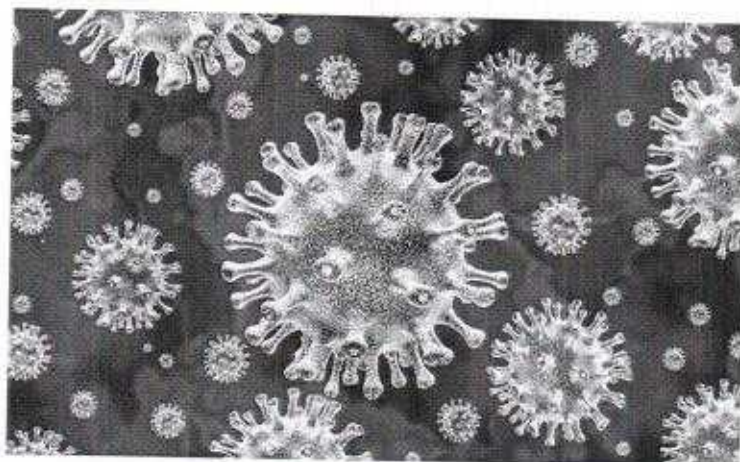
Узимање лекова на своју руку попут антибиотика није ефикасно против CORONA ВИРУСА и може чак бити штетно.

УПУТСТВО ЗА ПОНАШАЊЕ У ВЕЗИ СА CORONA ВИРУСОМ

- 1) Не паничите! Будите разумни, свесни, опрезни и организовани, свако у свом окружењу (породица, посао, школа...). Детаљно испланирајте како ћете да се понашате ако се појаве први симптоми.
- 2) Важно је да се онај који допутује из иностранства сам пријави где је све и колико борадио.
- 3) Општа лична хигијена.
- 4) Храните се здраво. Једите воће и поврће и све оно што ће да вам подигне имунитет и ублажи клиничку слику. Намирнице добро оперите и довољно термички обрадите.
- 5) Користите лепе дане, шетајте поред језера, у парковима и где нема загађења.
- 6) Избегавајте боравак у групама.
- 7) Ако већ дође до заразе, лечење се спроводи у изолацији. Таква особа није у стању да ради и не треба ни због других да одлази на радно место

**Контакт: Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ –
Епидемиолошки центар.
Телефони мобилних скипа епидемиолога: 011 2078 672
Дежурни бројеви телефона у „Заводу за јавно здравље Пожаревац“ су:
064/864-90-28 и 064/808-44-86**

УПУТСТВО О МЕРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ ЗА CORONA ВИРУС - COVID-19

ЗАШТИТИТЕ СЕ

Корона вирус (CoV) су велика породица вируса који изазивају болести у распону од благе прехладе до тежих респираторних болести, попут познатог блискоисточног респираторног синдрома (MERS-CoV) и тешког акутног респираторног синдрома (SARS-CoV). Поред ових познатих корона вируса, тренутно се појавио нови корона вирус (2019-nCoV) који је добио назив COVID-19. То је сој који раније није идентификован код људи.

ЗНАЦИ, СИМПТОМИ ИНФЕКЦИЈЕ КОРОНА ВИРУСОМ

Респираторни симптоми попут:

- главобоље, цурења из носа,
- високе температуре преко (38°C), грознице,
- јаког кашља, упаљеног грла и
- отежаног дисања.

У тежим случајевима инфекције, може доћи до:

- упале плућа,
- јаког акутног респираторног синдрома.

А у појединим случајевима долази до:

- отказивања бубрега и
- смрти.

КАКО СЕ ШИРИ CORONA ВИРУС

Када неко ко има CORONA ВИРУС кашље или издише, ослобађа капљице заражене течности. Већина ових капљица пада на оближње површине и предмете - попут столова или телефона. Људи би могли добити CORONA ВИРУС додиривањем загађених површина или предмета - а затим додиривањем очију, носа или уста. Ако стоје на удаљености од једног метра од особе са CORONA ВИРУСОМ, могу је добити удисањем капљица које оболели искија или искашље. Другим речима, CORONA ВИРУС се шири на сличан начин као и грип. Већина особа заражених CORONA ВИРУСОМ има благе симптоме и опоравља се.

ШТА РАДИ ПОСЛОДАВАЦ

- Проверава да ли су сва радна места чиста и хигијенска
  - Радне површине (управљачки пултови, радни простори, столови) и предмети и алати (телефони, тастатура) морају се редовно брисати и дезинфиковати.
Зашто? Из разлога што је контаминација на површинама које додирују запослени један од главних начина на који се шири CORONA ВИРУС).
  - Правилна вентилација затворених просторија.
  - Правилна вентилација пословних зграда које имају спољну структуру или заједничке радне просторе.
-
- Промовише редовно и темељно прање руку запослених
  - Ставите средства за дезинфекцију руку на истакнута места на радном месту. Водите рачуна да се ти дозатори редовно допуњавају.
  - Осигурајте да извођачи радова и запослени имају приступ местима на којима могу да оперу руке сапуном и водом.
  - Зашто? Зато што прање убија вирус на рукама и спречава ширење CORONA ВИРУСА.
-
- Промовише добру хигијену дисајних путева на радном месту
  - Обезбедите да су на Вашим радним местима доступне маске за лице и/или папирне марамиче, за оне који имају цурење из носа или кашаљ на послу, заједно са затвореним кантама за хигијенско одлагање. Маске су делимична заштита. Против вируса су потребне медицинске маске или тврде маске ФФП кроз које не може да прође ниједан вирус.
  - Зашто? Зато што добра респираторна хигијена спречава ширење CORONA ВИРУСА.

ШТА ЗАПОСЛЕНИ ТРЕБА ДА ПРЕДУЗМЕ

Запослени за време трајања вандредног стања је дужан да се пре почетка радова упозна са Планом превентивних мера и својим потписом у изјави то и потврди.

Радник је дужан да ради са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља, као и живота и здравља осталих радника на које његов рад може да има штетно дејство, да се придржава утврђених мера заштите на раду, да правилно рукује оруђима за рад, опасним материјама и поступа по упутству произвођача, по упутству за безбедан рад које утврди послодавац и да се стара о спровођењу и унапређивању заштите на раду.

Сви радници који раде и који су укључени у процес рада морају примењивати мере заштите на раду и заштите од пожара и бити обучени за рад на безбедан начин. Радници који раде на припреми и дистрибуцији хране морају бити периодично лекарски прегледани и здрави. Радници морају користити лична заштитна средства и опрему.

Употреба алкохола и наркотика на радном месту је забрањена, а последице и штете сноси појединац.

Мере за спречавање инфекције новим CORONA ВИРУСОМ и оне које ограничавају ширење вируса морају предузети сви, посебно пацијенти, без обзира да ли им је дијагностикован вирус или имају клиничка обележја специфична за њега.

- Избегавајте кашљање и кијање стављањем руке; препоручује се да се то ради у превој лакта руке, а ако то није могуће, да се одмах изврши хигијена руку без додиривања површина.
- Употреба марамице при кијању не искључује прање руку, након бацања марамице у канту за смеће.
- Избегавајте ближи контакт са људима који показују знаке инфекције или имају симптоме болести.
- Избегавајте путовање у погођена подручја.
- Правилно ношење заштитне маске и мењање исте у кратким интервалима (након сваких 1,5h).

Шта значи блиски контакт са потенцијално зараженом особом?

- Живите у истом домаћинству;
- директан физички контакт са оболелим (нпр. додир);
- незаштићен директан контакт (боравак у непосредној близини) са пацијентом током његовог кијања, кашаља, итд.
- боравите у истој соби мањој од 2 м у трајању дужем од 15 минута;
- контакт медицинског и лабораторијског особља које се брине о болеснима;
- коришћење јавног превоза.

Које су разлике између корона вируса и грипа?

Корона вируси и инфекције грипа имају сличне симптоме који отежавају дијагнозу. Главни симптоми корона вирусне инфекције су грозница и кашаљ. Грип често прате и други додатни симптоми попут болова у мишићима и грлу.

Да ли треба да носим медицинску маску?

Употреба медицинске маске саветује се ако имате респираторне симптоме (кашаљ или кијање) како бисте заштитили друге. Ако немате никакве симптоме, нема потребе да носите маску.

У случају ношења маски, исте се морају користити и одбацивати на адекватан начин како би се обезбедила њихова делотворност и избегао повећани ризик од преношења вируса.

Коришћење маске само по себи није довољно да заустави инфекције и мора се комбиновати са честим прањем руку, покривањем уста и носа приликом кијања и кашља, као и с избегавањем блиског контакта с било ким ко показује симптоме који указују на прехладу или грип (кашаљ, кијање, грозница).

ОСОБА КОЈА ЈЕ ПОД СУМЊОМ ДА ЈЕ ЗАРАЖЕНА КОРОНА ВИРУСНОМ ИНФЕКЦИЈОМ ТРЕБА ДА:

- се јави у епидемиолошки центар;
- се изолује од других људи;
- одмах стави маску за лице.

Сви запослени, а пре свега они који су боравили у ризичним подручјима, а који имају симптоме који подсећају на ову болест, неопходне информације могу да добију путем броја 064/864-90-28 и 064/808-44-86 (Завод за јавно здравље Пожаревац).

За особе код којих је постављена сумња на инфекцију новим вирусом вирусом COVID-19 – SARS-CoV-2 код којих није индиковано лечење у болничким условима

У складу са прописаним процедурама, инфектолог одлучује о потреби за болничким лечењем на основу клиничког статуса оболеле особе, а епидемиолог процењује да ли постоје услови за лечење и изолацију у кућним условима. Уколико постоје услови за лечење у условима кућне изолације, оболела особа је дужна да предузима следеће превентивне мере:

1. Ограничити све активности ван куће/стана, осим у вези са добијањем медицинске услуге у складу са препоруком коју је дао надлежни лекар.

2. Избегавати контакт са другим особама у домаћинству. Боравак у засебној соби. Примена мера заштите приликом уласка у заједничке просторе (нпр. купатило).
3. Уколико постоји потреба за одласком у здравствену установу, најавити свој долазак телефоном пре поласка, како би се омогућила примена мера заштите од инфекције у здравственој установи.
4. Ношење маске. Уколико се долази у контакт са другим особама у домаћинству или ван домаћинства, оболела особа треба да носи медицинску (хируршку) маску преко уста и носа. Уколико особа није у могућности да носи маску (нпр. због отежаног дисања), особе са којима долази у контакт морају да носе маску преко уста и носа.
5. Респираторна хигијена. Покрити уста и нос марамицом (изузетно, ако марамица није доступна, на други начин као нпр. унутрашњом страном рукава у прегибу лакта) приликом кијања и кашљања. Марамичу одмах након употребе бацити на безбедан начин (у кесу или канту која се може затворити). Након тога опрати руке водом и сапуном. Уколико вода и сапун нису доступни, дезинфиковати руке средством које садржи алкохол.
6. Прати редовно руке. Прање руку водом и сапуном у трајању од 20 секунди је доказано ефикасна мера за смањење ризика од преношења инфекције са оболеле особе на друге особе, односно за спречавање контаминације предмета у околини. Избегавати додиривање лица (уста, носа, очију) рукама.
7. Не користити заједничке предмете са другим особама у домаћинству (чаше, посуђе, прибор за јело, четкица за зубе и сл). Након коришћења ових предмета, обавезно их опрати коришћењем воде и уобичајеног кућног средства за прање судова).
8. Пратити своје здравствено стање. Уколико се уочи погоршање симптома болести, потребно је обратити се лекару ради процене стања и адекватног лечења. Пре одласка код лекара, обавезно се најавити телефоном како би се у здравственој установи предузеле мере за смањење ризика од инфекције за друге пацијенте, као и за здравствене раднике.
9. Прекид кућне изолације. Одлуку о престанку кућне изолације донеће епидемиолог уз консултацију са ординирајућим лекаром о здравственом стању оболеле особе. Начелно, потреба за кућном изолацијом престаје 24 часа након потпуног повлачења симптома и знакова болести (повишена температура, кијање, кашаљ, бол у гуши, малаксалост).

Директор

Мере заштите

АКТИВНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ СУМЊЕ НА ПОСТОЈАЊЕ ИЗЛОЖЕНОСТИ ИНФЕКЦИЈИ НОВИМ КОРОНА ВИРУСОМ COVID 19 - SARS-CoV-2

Мере у случају сумње на постојање обољења код неког од запослених:

- ✓ Обавезно јављање Заводу за јавно здравље Пожаревац (на број телефона: 064/864-90-28 и 064/808-44-86).
- ✓ Узимање епидемиолошке анкете и спровођење комплетног прегледа.
- ✓ У случају потврде симптома обезбеђена је просторија за изолацију са текућом топлом и хладном водом, дезинфекционим средством и заштитним материјалом (маске, рукавице, капе, каљаче и мантили).
- ✓ Обезбеђен правилан пут кретања оболелог (посебан излаз).

МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ЗА РАДНА МЕСТА НА ОТВОРЕНОМ ПРОСТОРУ

1. Набавити заштитне маске и заштитне рукавице за све запослене и постарати се да их наменски користе.
2. При сваком почетку рада и на крају радног дана обавезно је прање/дезинфекција руку. У том смислу потребно је обезбедити средства за прање руку - сапун и воду или средства за суво прање руку и средства за дезинфекцију.
3. Средствима за дезинфекцију на дневном нивоу, а по потреби и чешће, третирати површине са којима долазе у контакт запослени, поготову пре почетка рада и на крају радног дана.
4. Избегавати физичке послове који нису неопходни, а који захтевају блиски контакт радника.
5. Радници не треба да деле алате, машине и опрему за рад, а ако је то немогуће избећи, контактне површине на алату, машини и опреми треба дезинфиковати пре сваке употребе.

6. Средства личне заштите морају се редовно чистити након употребе. Радници не треба да размењују и деле средства личне заштите.
7. Средства за прање/чишћење руку требају бити доступна на улазу/излазу у било коју просторију која је предвиђена за исхрану. Дезинфекција руку треба да буде обавезна и приликом уласка и изласка из наведених просторија.
8. Раднике замолити да на посао донесу унапред припремљене оброке од куће, као и посуде за воду/пиће које ће користити.
9. Радници треба да седе на прописном одстојању један од другог док обедују и да избегавају сваки блиски контакт.
10. Ако је радницима обезбеђена храна, она мора бити унапред припремљена у затвореном паковању.
11. Сви простори који се користе за исхрану радника морају се темељно очистити на крају сваке паузе и смене, укључујући столице, столове, ручке на вратима, уређаје за припрему хране и др.
12. Прање руку пре и после употребе тоалета је обавезно.
13. Површине у тоалетима, купатилима, WC кабинама, очистити, опрати и дезинфиковати најмање једном дневно, посебно ручке на вратима, браве, водокотлиће и даске WC шоље.
14. Свести број радника на неопходни минимум, поштујући мере о прописном међусобном растојању између њих.
15. На дневном нивоу одржавати информисање са свим руководиоцима ради праћења стања и на сваку појаву додатне опасности одмах реаговати.
16. Саветодавно утицати на свим нивоима на подизање свести о мерама превенције и заштити од CORONA ВИРУС-а.
17. Задужити све руководиоце да упознају запослене да на сваку почетну појаву или симптом (суб кашаљ, гребање грла, повишена температура и др) одмах упознају свог изабраног лекара или епидемиолога/Институт за јавно здравље надлежан за место становања и **уђу у поступак самоизолације.**

МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ЗА РАДНА МЕСТА У ЗАТВОРЕНОМ ПОСЛОВНОМ ПРОСТОРУ

1. Организационим мерама смањити могућност блиског контакта радника. Ако је могуће организовати рад појединих радника од куће.
2. Набавити заштитне маске и заштитне рукавице за све запослене и постарати се да их наменски користе.
3. Пре сваког уласка у пословни простор обавезно је прање/дезинфекција руку. За брисање руку користити папирне марамице/убрусе које након употребе треба одмах бацити у канту. У том смислу потребно је обезбедити средства за прање руку - сапун и воду или средства за суво прање руку, средства за дезинфекцију и папирне марамице/убрусе.
4. Састанцима у затвореном простору треба да присуствују само и једино неопходни учесници, притом се придржавајући међусобног прописаног одстојања. Просторије морају бити добро проветрене/прозори отворени како би се омогућила циркулација свежег ваздуха. Ако је могуће организовати конференцијске позиве преко интернета како би се избегао блиски контакт учесника састанка.
5. Средствима за дезинфекцију на дневном нивоу, а по потреби и чешће, третирати површине са којима долазе у контакт запослени, поготову пре почетка рада и на крају радног дана. Ту између осталог спадају канцеларијска опрема и прибор, фиксни и мобилни телефони, радни столови и столице, рукохвати, кваке и браве и др.
6. Одржавати прописну дистанцу између радника.
7. Радници не треба да деле средства и опрему за рад, а ако је то немогуће избећи, контактне површине на средству/опреми треба дезинфиковати пре сваке употребе.
8. Средства за прање/чишћење руку требају бити доступна на улазу/излазу у просторије које су предвиђене за исхрану. Дезинфекција руку треба да буде обавезна и приликом уласка и изласка из наведених просторија.
9. Раднике замолити да донесу унапред припремљене оброке од куће, као и посуде за воду/пиће које ће користити. Ако је радницима

- обезбеђена храна, она мора бити унапред припремљена у затвореном паковању.
10. Радници треба да седе на прописном одстојању један од другог док обедују и да избегавају сваки блиски контакт.
  11. Сви простори који се користе за исхрану радника морају се темељно очистити на крају сваке паузе и смене, укључујући столице, столове, ручке на вратима, уређаје за припрему хране и др.
  12. Праће руку пре и после употребе тоалета је обавезно.
  13. Површине у тоалетима, купатилима, WC кабинама, очистити, опрати и дезинфиковати најмање једном дневно, посебно ручке на вратима, браве, водокотлиће и даске WC шоље.
  14. Забранити улазак посетиоцима у административне просторије без изричитог одобрења оне особе код које посетилац жели пријем. Уколико посетилац улази у пословни простор пре тога обавезно врши дезинфекцију руку.
  15. При коришћењу курирске испоруке, пожељно је да се роба/пакет оставља на улазу/вратима.
  16. Код припреме и након отварања пакета, пре и после јела, повремено у току рада треба опрати руке.
  17. Смеће уредно износити на крају рада из радног простора и бацати у канту/контејнер.
  18. На дневном нивоу одржавати информисање са свим руководиоцима ради праћења стања и на сваку појаву додатне опасности одмах реаговати.
  19. Саветодавно утицати на свим нивоима на подизање свести о мерама превенције и заштити од CORONA ВИРУС-а.
  20. Задужити све руководиоце да упознају запослене да на сваку почетну појаву или симптом (сув кашаљ, грбање грла, повишена температура и др) одмах упознају свог изабраног лекара или епидемиолога/Институт за јавно здравље надлежан за место становања и **уђу у поступак самоизолације.**

САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ И ИЗЛАЗИ У СЛУЧАЈУ ОПАСНОСТИ

- ✓ Саобраћајне површине намењене за кретање возила су постојеће активне саобраћајнице у непосредној близини рада и приступни пут за транспорт у случају опасности.
- ✓ Саобраћајне површине намењене за кретање возила и лица и излази за евакуацију у случају опасности морају увек да буду слободни и омогућавати излаз најкраћом саобраћајном површином до безбедног подручја.
- ✓ У случају опасности, запосленима мора бити обезбеђена благовремена и безбедна евакуација са свих радних места у предузећу.
- ✓ Саобраћајне површине и излази за евакуацију у случају опасности морају да буду обележени одговарајућим ознакама, у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.
- ✓ Саобраћајне површине и излази за евакуацију у случају опасности, као и саобраћајне површине и врата која омогућавају приступ њима, морају бити слободни од било каквих препрека тако да се могу користити у сваком тренутку без сметњи.
- ✓ Саобраћајне површине и излази за евакуацију у случају опасности који захтевају осветљење, морају имати безбедносно осветљење одговарајућег интензитета у случају престанка општег осветљења, односно престанка снабдевања електричном енергијом.
- ✓ У случају интервенције гашења пожара, техничке интервенције спасавања лица и имовине и друге интервенције, за ватрогасна возила мора да буде обезбеђен одговарајући и несметан прилаз. Потребно је обезбедити услове за сигурну евакуацију у случају појаве симптома вируса.
- ✓ Директор или лице које он овласти је у обавези да оствари контакт са **Заводом за јавно здравље Пожаревац (на бр. тел: 064/864-90-28 и 064/808-44-86)** ради планирања и организовања послова указивања хитне медицинске помоћи.

МЕРЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ШИРЕЊА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ COVID-19 НА ГРАДИЛИШТУ

1. Опште мере

Како би се умањио ризик инфекције и ширења заразе, потребно је примењивати уобичајене мере, које важе и у случају сезонског грипа:

- Често прање руку, топлом водом и сапуном, минимум 20 секунди, посебно након "ризичног" контакта. У недостатку воде и сапуна, користити дезинфекциона средства за руке са садржајем минимум 60% алкохола);
- Избегавати додиривање уста, носа и очију, осим марамицом и чистим рукама;
- Повремено умивање чистим рукама и испирање уста топлом водом, чајем или средствима за оралну хигијену;
- Уносити довољно течности и витамина, редовни оброци и спавање (одржавање имунитета).

2. Самоизолација

Свако ко испуњава један од следећих критеријума, требало би да примени мере самоизолације:

- Има повишену температуру, суви кашаљ и бол у грлу;
- Сумња да је био/ла у блиском контакту са зараженим особама или је боравио/ла у подручју интензивне трансмисије вируса;
- Припада угроженој категорији становништва (старост, хроничне болести, ослабљен имунитет);
- Живи са неким ко је већ у самоизолацији или припада некој од угрожених категорија становништва;
- У случају да дође до сумње да је запослени инфициран "коронавирусом" и буде упућен у "самоизолацију" (својевољно или по предлогу лекара), потребно је да обезбеди медицинску потврду да је по овом основу одсуствовао.

3. Симптоми болести на градилишту - упутство

- Уколико на градилишту добијете високу температуру, упорни суви кашаљ или друге познате симптоме болести без одлагања се упутите у посебне амбуланте Домова здравља које су одређене за пацијенте са респираторним инфекцијама и температуром.
- Избегавајте да било шта додирујете.
- Кашљите или кијајте искључиво у марамицу коју ћете бацити у канту за отпатке након употребе. Уколико не поседујете папирне марамнице кашљите и кијајте у прегиб лакта.
- Пратите упутства здравствених радника и поштујте смернице о самоизолацији.
- Не враћајте се на посао док се не заврши период самоизолације.

4. Долазак радника на градилиште

- Раднике који користе сопствени аутомобил упознати са препоруком да не би требало да се возе аутомобилом до/са посла уколико их је више од двоје.
- Размотрити друге могућности превоза нпр. бицикл и обезбеђивање паркинга за бицикле.
- Уколико компанија има сопствени превоз за раднике, пре и после превоза радника очистити и дезинфиковати унутрашњост возила.
- При сваком уласку/изласку на градилиште обавезно је прање/дезинфекција руку. У том смислу потребно је обезбедити средства за прање руку - сапун и воду или средства за суво прање руку и средства за дезинфекцију.
- Предвидети начин транспорта запослених који осете симптоме болести на градилишту до надлежних медицинских установа.

5. Улаз/Излаз са градилишта

- Удаљите са градилишта све особе које нису неопходне за његово функционисање.
- Уведите клизно радно време како бисте смањили сувишне контакте у сваком тренутку и стварање гужве на улазу/излазу са градилишта.
- Надгледајте улазе на градилиште како бисте онемогућили контакте на растојању мањем од препорученог (2м).
- Сви радници морају опрати/дезинфиковати руке приликом уласка или изласка са градилишта.

- Радници који чекају да уђу на градилиште морају стајати на безбедном одстојању од 2 м.
- Возачи/добављачи не би требало да напуштају возило након уласка на градилиште, кад год је то могуће. У случају напуштања возила обавезни су да оперу/дезинфикују руке пре истовара робе и материјала.

6. Одржавање хигијене

Прање руку:

- Обезбедити додатна средства за дезинфекцију и прање руку, посебно на великим градилиштима
- Сапун и вода за прање руку морају бити лако доступни свима на градилишту.
- Тамо где није могуће обезбедити сапун и воду, обезбедити средства за суво прање руку (гел).
- Редовно контролишите расположиву количину сапуна, воде и других средстава за чишћење и дезинфекцију руку.
- Обезбедите довољан број канти за отпатке и редовно их празните и чистите.
- Обезбедите већи број канти за одлагање папирних убруса за руке, које ће се редовно празнити и чистити.

7. Исхрана на градилишту

- Радници не би требало да напуштају градилиште пре краја радног времена, нити да посећују локалне продавнице ради набавке хране.
- На градилишту треба јасно означити простор за оброке/јело да би се смањила количина смећа и могућност заразе.
- Паузе организовати по одређеном распореду како би се смањио застој у раду и контакти у сваком тренутку свели на минимум.
- Средства за прање /чишћење руку требају бити доступна на улазу/излазу у било коју просторију која је предвиђена за исхрану. Дезинфекција руку треба да буде обавезна и приликом уласка и изласка из наведених просторија.
- Раднике замолити да на градилиште донесу унапред припремљене оброке од куће, као и флаше за воду/ пиће које ће на градилишту користити.
- Радници треба да седе 2 метра један од другог док обедују и да избегавају сваки блиски контакт.
- Ако је радницима на градилишту обезбеђена храна, она мора бити унапред припремљена у затвореном паковању.

- Посуђе, прибор за јело, шоље итд. не треба користити.
- Столове треба чистити између сваке употребе.
- Сваки радник треба да одложи свој отпад/смеће у канту одмах након завршетка оброка.
- Сви простори која се користе за јело морају се темељно очистити на крају сваке паузе и смене, укључујући столице, столове, ручке на вратима, уређаје за припрему хране идр.

8. Просторије/кабине за пресвлачење

- Уведите клизно радно време како бисте смањили сувишне контакте у сваком тренутку и стварање гужви.
- Уведите појачано чишћење свих објеката током и на крају сваког дана.
- Размотрите могућност додатних кабина за пресвлачење или проширења постојећих објеката за ову сврху како бисте спречили гужве у њима.
- На основу величине сваког објекта одредите колико људи га може истовремено користити тако да увек буду на безбедној удаљености од два метра.
- У овим деловима градилишта обезбедити довољан број канти за отпатке, које ће бити редовно пражњене и чишћене.

9. Избегавање блиског контакта при раду

Биће ситуација када није могуће или није безбедно да радници буду на растојању од два метра.

Општи принципи:

- Избегавати физичке послове који нису неопходни, а који захтевају блиски контакт радника.
- Не треба изводити радове који захтевају директни контакт.
- Планирајте све послове тако да сведете близак контакт између радника на најмању могућу меру.
- Лична заштитна средства и опрема се мора редовно чистити након употребе.
- Радници не треба да размењују и деле лична заштитна средства и опрему.
- Радници не треба да деле алате.
- Лична заштитна средства и опрема за једнократну употребу мора бити уништена и не сме се поново користити.

- Носите заштитна одела увек - заштитне маске, рукавице и наочаре (уколико је потребно).
- Не размењивати цигарете на градилишту.
- Не пљувати на градилишту.

Састанци на градилишту:

- Састанцима треба да присуствују само и једино неопходни учесници.
- На састанцима у затвореним просторијама не би требало да буде више од пет присутних.
- Присутни морају бити на безбедном одстојању од два метра један од другог.
- Просторије морају бити добро проветрене/прозори отворени како би се омогућила циркулација свежег ваздуха
- Размотрите одржавање састанка на отвореним местима кад год је могуће.

10. Чишћење

Појачане мере чишћења треба применити на читавом градилишту, посебно у заједничким просторијама контактним површинама, укључујући:

- Просторије које се чисте неопходно је проветрити природним путем ако то временски услови дозвољавају.
- Површине које се чисте и дезинфикују су посебно оне које се често додирују: површине столова, опрема која се користи при раду, кваке и браве на вратима и прозорима, површине столова у трпезаријама, алати, прибор, прекидачи за светло, тастери, рукохвати на степеништима и ходницима).
- Редовно чистите унутрашњост кабина возила, посебно у паузама између употребе од стране различитих оператера.
- Дезинфекција отворених површина се обавља једном дневно, према индикацијама и процени и чешће.
- Пре почетка дезинфекције отворених површина ангажовати службе обезбеђења да склони све људе са простора који ће бити дезинфикован, уклонити све покретне објекте и возила са отворених површина које ће се дезинфиковати.
- Кретање људи и возила на дезинфикованим отвореним површинама дозвољава се након 1 сата.
- Повећати број места за одлагања и складиштења смећа, редовно их празнити током и на крају сваког дана и чистити.

Примена мера из ове одлуке траје док траје ванредно стање
проглашено у Републици Србији, односно док траје опасност од
ширења заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2

Запослени се пре почетка рада упознају са Планом превентивних
мера, као и мерама заштите на раду у виду обуке које изводи
одговорно лице за послове безбедности.

Директор